

Lokalny Program Pomocy Społecznej na rok 2022

Akceptuję:

Zastępca Prezydenta Miasta

Anna Maria Antos

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi osoby nie są w stanie sobie poradzić wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Podstawą prawną opracowania i realizacji lokalnego programu pomocy społecznej jest art. 110 pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którym rada gminy opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Lokalny Program Pomocy Społecznej opracowano w oparciu o diagnozę środowiska i ocenę występujących na terenie Zamościa zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej zawarte w projekcie „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030”.

W ramach Lokalnego Programu Pomocy Społecznej na rok 2022 przewiduje się zlecenie do realizacji następujących zadań z zakresu pomocy i integracji społecznej oraz udzielenie dotacji na ten cel zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w trybie ustawy określonej w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 z późn.zm.) :

- 1) **zapewnienie schronienia osobom bezdomnym oraz działania na rzecz osób bezdomnych – prowadzenie schroniska dla bezdomnych,**
- 2) **dożywianie osób i rodzin dotkniętych ubóstwem poprzez pozyskiwanie i bezpłatne wydawanie żywności mieszkańcom Miasta Zamość,**
- 3) **wsparcie działań w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej,**
- 4) **usługi opiekuńcze i specjalistyczne, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi.**

Program jest zgodny z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) oraz z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 176).

Warunkiem realizacji zadań z zakresu pomocy i integracji społecznej zawartych w Lokalnym Programie Pomocy Społecznej jest przyjęcie programu uchwałą Rady Miasta Zamość i zabezpieczenie środków finansowych na jego realizację w budżecie Miasta Zamość.

Program finansowany będzie w oparciu o:

- środki z budżetu Miasta Zamość,
- dotacje i granty pozyskane z funduszy rządowych i samorządowych,
- środki pozyskane z funduszy Unii Europejskiej,
- środki pozyskane od sponsorów i darczyńców.

W przypadku zwiększenia w trakcie roku budżetowego środków finansowych w budżecie miasta na realizację poszczególnych zadań zawartych w niniejszym Programie, możliwe jest przekazanie tych środków w ramach dotacji bez konieczności wprowadzania zmian do Programu.

Zadanie Nr 1

Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym oraz działania na rzecz osób bezdomnych – prowadzenie schroniska dla bezdomnych

Wstęp:

Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom bezdomnym jest jednym z obowiązkowych zadań własnych gminy. Zgodnie z zapisami art. 48a ustawy o pomocy społecznej udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych, które podpisały kontrakt socjalny, które są zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. Na terenie Zamościa problem bezdomności dotyczy głównie mężczyzn. W przypadku konieczności zapewnienia schronienia kobietom, wsparcie udzielane jest przez schronisko dla bezdomnych kobiet usytuowane na terenie innego powiatu w drodze zawartego porozumienia.

Na terenie Zamościa schronienie bezdomnym mężczyznom od wielu lat zapewnia Schronisko dla bezdomnych prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta przy ul. Orlicz - Dreszera 2 posiadające 33 miejsca noclegowe.

W 2019 roku Miasto Zamość otrzymało dofinansowanie na remont budynku schroniska z Banku Gospodarstwa Krajowego. Do końca 2019 roku wykonano większość prac remontowych. Na czas remontu od 14 sierpnia 2019 roku do 20 maja 2020 roku mieszkańcy schroniska przebywali w Internacie OHP przy ul. Kilińskiego 86a w Zamościu. Stan epidemii wpłynął na przedłużenie prac remontowych, obejmujących przebudowę łazienek, budowę szybu windy, podjazdu dla niepełnosprawnych, wymiany instalacji co, elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej oraz sygnalizacji pożaru. Po zakończonym remoncie Schronisko wznowiło swoją działalność spełniając standardy oraz dostosowując obiekt Schroniska do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni.

Schronisko dla bezdomnych w 2020 roku objęło pomocą 41 osób z terenu miasta Zamość w wieku od 22 do 70 lat. W 2020 roku w zajęciach Centrum Integracji Społecznej uczestniczyło 2 mieszkańców schroniska, w 2021 roku – 4 mieszkańców. Schronisko zapewniało całodobową opiekę, wyżywienie, środki czystości i higieny osobistej oraz pomoc doraźną w postaci: noclegu, posiłku, kąpieli i odzieży. Pomoc ta świadczona była w wyznaczonym pomieszczeniu, gdzie przed pandemią COVID-19 funkcjonowała stołówka. Z uwagi na stan epidemii i zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, dotyczące postępowania w przypadku przyjmowania nowych osób do placówek udzielających wsparcia osobom bezdomnym, Miasto Zamość udostępniło pomieszczenia w budynku przy ul. Źródlanej 1A w celu odbycia przez te osoby 10 dniowej izolacji przed przyjęciem do schroniska. W 2020 roku w obiekcie na ul. Źródlanej przebywała 1 osoba, w 2021 r. – 14 osób. Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn zatrudniało 7 osób na umowę o pracę (Kierownik, 5 opiekunów, pracownik socjalny) i 1 osobę na umowę zlecenie (Księgowa) – stan na koniec czerwca br.

Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta w Zamościu prowadzące Schronisko dla osób bezdomnych pozyskuje środki finansowe ze źródeł zewnętrznych na realizację programów mających na celu integrację i aktywizację społeczno-zawodową oraz zabezpieczenie potrzeb bytowych osób bezdomnych z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie i Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. W 2020 roku uzyskało dofinansowanie w otwartym konkursie na finansowe wspieranie programów w sferze zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób bezdomnych „Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa oraz zabezpieczenie potrzeb bytowych osób bezdomnych” – Edycja 2020 w wysokości 14 500 zł. W ramach dotacji zakupiono wyposażenie dla potrzeb Schroniska.

Schronisko dla osób bezdomnych pozyskało także w 2021 roku środki finansowe z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w wysokości 4 671,00 zł w ramach zadania: „Wspieranie

działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób bezdomnych oraz z zaburzeniami psychicznymi”. Otrzymane środki finansowe zostaną przeznaczone na zakup wyżywienia i środków czystości dla osób przebywających w placówce.

II. Adresaci zadania:

Adresatami zadania są bezdomni mężczyźni, którym Miasto Zamość jest zobowiązane do zapewnienia schronienia. Zgodnie z art. 6 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej za osobę bezdomną uważa się „[...] osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”.

III. Cel zadania:

Podstawowym celem zadania jest udzielanie schronienia bezdomnym mężczyznom, zapobieganie powstawaniu, utrwalaniu się i poszerzaniu zjawiska bezdomności na terenie Zamościa, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie warunków sprzyjających rozwiązywaniu problemów osób bezdomnych wynikających z braku schronienia. Zadanie ma na celu również wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

IV. Realizacja zadania:

Zadanie realizowane będzie na terenie miasta Zamość poprzez prowadzenie schroniska dla bezdomnych mężczyzn świadczącego usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu, czynnego całą dobę, zapewniającego 33 miejsca całonoclegowego pobytu. Schronisko jest zobowiązane do zapewnienia zakresu usług określonego w Rozporządzeniu w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni z dnia 27 kwietnia 2017 roku. Schronisko ma również obowiązek zapewnienia środków czystości i higieny osobistej oraz całonoclegowego wyżywienia, z wyłączeniem obiadów w dni robocze. Schronisko ma obowiązek zapewnienia schronienia bezdomnym mężczyznom z terenu miasta Zamościa, którzy podpisali kontrakt socjalny oraz którzy posiadają decyzję administracyjną kierującą do Schroniska dla osób bezdomnych wydaną przez Prezydenta Miasta Zamość. W dni wolne od pracy oraz w godzinach od 15.00 do 8.00 schronisko ma obowiązek przyjmowania osób bezdomnych na tzw. pomoc doraźną, polegającą na zapewnieniu osobie bezdomnej miejsca noclegowego oraz możliwości skorzystania z zaplecza sanitarno-higienicznego oraz posiłku. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, placówka ma za zadanie świadczyć usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W tym celu z osobami bezdomnymi winny być zawierane indywidualne programy wychodzenia z bezdomności, polegające na wspieraniu osoby bezdomnej w rozwiązywaniu jej problemów życiowych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach schronisko jest zobowiązane do zapewnienia schronienia osobom bezdomnym będącym pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych. Schronisko ma obowiązek codziennego sprzątnięcia posesji i dbania o porządek przy obiektach zajmowanych przez placówkę, a także zapewnienia bezpieczeństwa w Schronisku oraz jego bezpośrednim otoczeniu.

Do realizacji zadania podmiot jest zobowiązany zatrudnić kadrę zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. Schronisko ma prawo przyjmować osoby eksmitowane na podstawie prawomocnego wyroku sądowego orzekającego opróżnienie lokalu mieszkalnego, w sytuacji braku prawa do lokalu socjalnego na terenie miasta Zamość. Z podmiotem wyłonionym w ramach otwartego konkursu ofert do realizacji zadania zostanie zawarta umowa użyczenia lokalu przy ul. Orlicz-Dreszera 2. W okresie pandemii zadanie powinno

być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego i zaleceniami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Pozostały zakres zobowiązań zostanie uregulowany w umowie.

V. Zakładane efekty:

Realizacja zadania przewiduje:

- w zakresie profilaktyki:
  - ograniczenie zjawiska bezdomności na terenie Zamościa,
  - w sferze osłonowej:
    - zapewnienie noclegu, wyżywienia, środków czystości i higieny osobistej,
    - zapewnienie funkcjonowania schroniska zgodnie z wytycznymi i zaleceniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zamościu,
    - zapewnienie funkcjonowania miejsca odosobnienia dla osób bezdomnych kierowanych w okresie epidemii do schroniska w celu okresowej izolacji przed umieszczeniem w schronisku,
    - ułatwianie dostępu do różnych form pomocy m.in. pomocy medycznej, sanitarnej i prawnej,
    - w zakresie aktywizacji:
      - aktywizację społeczną i zawodową osób bezdomnych,
      - uczestnictwo w zajęciach centrum lub klubu integracji społecznej,
      - powrót części osób bezdomnych do środowiska,
      - umożliwienie podjęcia oraz pomoc w leczeniu uzależnień.

VI. Planowana dotacja na realizację zadania:

Planowana kwota dotacji na funkcjonowanie Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn na rok 2022 wynosi: 381 500,00zł

Zadanie Nr 2

Dożywianie osób i rodzin dotkniętych ubóstwem poprzez pozyskiwanie i bezpłatne wydawanie żywności mieszkańcom Miasta Zamość

I. Wstęp:

Z opracowania Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie z dnia 30 czerwca 2021 roku pt. „Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2020 roku” wynika, iż osoby i rodziny uznaje się za ubogie, jeżeli poziom ich wydatków lub dochodów jest niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. W roku 2020 w Polsce poniżej ustawowej granicy ubóstwa, czyli poniżej progu interwencji socjalnej, rozumianej jako kwota dochodów, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy, żyło 9,1% obywateli. Zasięg ubóstwa ustawowego pozostał na zbliżonym poziomie w porównaniu do 2019 r. (9,0%).

Podstawą ustalenia skali ubóstwa ustawowego jest kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych udzielanych przez instytucję pomocy społecznej. Kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 701 zł, a dla osoby w rodzinie 528 zł.

Z danych Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie wynika, iż w roku 2020 ze świadczeń pomocy społecznej korzystały 1 950 rodziny (tj. 3 969 osób), najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej był problem ubóstwa - 48% tj. 936 rodzin, połączony z problemem bezrobocia – 42,30% tj. 825 rodzin, problem długotrwałej lub ciężkiej choroby – 39,58% tj. 772 rodziny oraz problem niepełnosprawności - 33,94% tj. 662 rodziny. Spośród osób objętych pomocą społeczną najliczniejszą grupę, czyli 1 058 osób (tj. 54,26%), stanowiły osoby samotne, zaś emeryci i renciści stanowili 22,87% (tj. 446 rodzin).

Jednym z programów przeciwdziałania i łagodzenia skutków ubóstwa są programy związane z dożywianiem. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje program dożywiania w formie:

- programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w postaci:
  - finansowania obiadów dla dzieci w żłobku, przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych,
  - wydawania obiadów przy ul. Orlicz-Dreszera 2 w Zamościu,
  - wypłaty świadczeń finansowych na zakup żywności (zasiłek celowy).

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2021 realizowanego przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie kwalifikuje do pomocy żywnościowej osoby, których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego. W roku 2020 z bezpłatnej pomocy żywnościowej skorzystały 824 rodziny, tj. 1 759 osób z terenu miasta Zamość. Żywność wydawana była w siedzibie Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej przy ul. Namysłowskiego 2 w Zamościu. Przekazano osobom/rodzinom najbardziej potrzebującym - ogółem około 98 ton żywności.

II. Adresaci zadania:

Zadanie adresowane jest do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej zamieszkujących na terenie Zamościa (spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej). Dochód tych osób nie może przekroczyć 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej – określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1358).

III. Cel zadania:

Głównym celem zadania jest przeciwdziałanie niedożywieniu wśród mieszkańców Zamościa dotkniętych ubóstwem poprzez zapewnienie im wsparcia w postaci żywności. Zwiększenie

bezpieczeństwa socjalnego osób najbardziej potrzebujących zmniejszy ryzyko wykluczenia społecznego.

IV. Realizacja zadania:

Realizacja zadania polegać będzie na wsparciu osób najbardziej potrzebujących w zakresie dożywiania. Organizacja pozarządowa wyłoniona w drodze otwartego konkursu ofert będzie miała za zadanie pozyskać artykuły żywnościowe i bezpłatnie wydawać je najbardziej potrzebującym mieszkańcom Miasta Zamościa skierowanym przez Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu. Organizacja będzie wydawać żywność spełniającą normy żywieniowe oraz przeznaczoną do spożycia i przechowywaną w warunkach zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa.

V. Zakładane efekty:

- objęcie rodzin dotkniętych ubóstwem pomocą w formie żywności,
- poprawa stanu zdrowia rodzin poprzez zlikwidowanie szkodliwych dla zdrowia skutków niedożywienia,
- poprawa sytuacji materialnej rodzin poprzez ograniczenie wydatków na żywność,
- rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań ustawowych,
- stworzenie rodzinie dogodnych warunków do realizacji jej podstawowych funkcji.

VI. Planowana dotacja na realizację zadania:

Planowana kwota dotacji na dożywianie osób i rodzin dotkniętych ubóstwem na rok 2022 wynosi: 56 000,00 zł

Zadanie 3

Wsparcie działań w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej

I. Wstęp:

Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 176) wykluczenie społeczne dotyczy osób, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu za miesiąc czerwiec 2021 roku wynika, iż stopa bezrobocia w Mieście Zamość wynosiła 9,4% (woj. lubelskie 7,7%, kraj 5,9%). Ogółem zarejestrowanych osób bezrobotnych było 2 627, z prawem do zasiłku było 325 osób, zaś długotrwale bezrobotnych 1 648 osób.

Na terenie Zamościa działania w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej realizował Klub Integracji Społecznej (KIS). W roku 2020 w zajęciach prowadzonych w KIS udział wzięło 19 osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, skierowanych przez pracowników socjalnych MCPR w ramach zawartego kontraktu socjalnego. W ramach prowadzonych zajęć odbyły się m.in. warsztaty integracyjno-edukacyjne, mające na celu nabywanie i rozwój umiejętności społecznych, spotkania/zajęcia prozatrudnieniowe, poradnictwo i konsultacje, warsztaty przygotowujące do pełnienia ról społecznych i aktywności zawodowej, a także doradztwo indywidualne i grupowe. Zorganizowano wizyty studyjne do Centrum Integracji Społecznej w Zamościu oraz Cateringowej Spółdzielni Socjalnej „Jagienka”. Udział w wizycie służył integracji grupy oraz zapoznaniu się uczestników KIS z działalnością i zasadami funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej. W związku z pandemią w okresie od 12 marca do 25 maja 2020 roku na podstawie decyzji Wojewody Lubelskiego zawieszono działalność KIS.

Klub Integracji Społecznej wraz z Powiatowym Urzędem Pracy, w okresie 2020 roku w ramach zatrudnienia wspieranego skierował na:

- prace społecznie użyteczne (PSU) w jednostkach użyteczności publicznej – 16 uczestników,
- staż u pracodawcy – 7 uczestników,
- kurs komputerowy ECDL – 8 uczestników,
- szkolenie szwaczka/przeróbki krawieckie – 3 uczestników,
- praktyki zawodowe w kierunku szwaczka – 2 uczestników,
- przygotowanie do podjęcia zatrudnienia, w kierunku usamodzielnienia ekonomicznego – 12 uczestników.

Uczestników KIS wyposażono w drobny sprzęt, odzież ochronną oraz środki BHP, konieczne do wykonywania prac w ramach zatrudnienia wspieranego.

Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu w partnerstwie z Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizowało projekt pn. „Reintegracja i aktywizacja – klucz do lepszego życia” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach RPOWL na lata 2014-2020. Realizacja projektu: 01.09.2017 r - 15.12.2020 r. Głównym celem projektu było zahamowanie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy i niekorzystnych postaw społecznych oraz poprawa dostępu do rynku pracy dla osób w wieku aktywności zawodowej zagrożonych/wykluczonych społecznie. Wsparcie w ramach projektu uzyskało łącznie 62 osoby w wieku aktywności zawodowej (41 kobiet, 21 mężczyzn). Z usług reintegracji społecznej i zawodowej w Klubie Integracji Społecznej skorzystało 42 mieszkańców Zamościa natomiast 33 uczestników projektu zostało skierowanych na szkolenia zawodowe, w tym na szkolenie komputerowe ECDL Base – 25 uczestników. W zależności od sytuacji rodzinnej uczestników projektu oraz potrzeb lokalnego rynku pracy uczestnicy projektu cyklicznie byli kierowani na staże zawodowe i z tej formy wsparcia skorzystało 31 osób, 20 osób zostało zatrudnionych (16 kobiet i 4

mężczyzn). Projekt był realizowany zgodnie z przyjętym przez Wojewódzki Urząd Pracy harmonogramem oraz podpisaną umową.

II. Adresaci zadania:

Realizacja zadania skierowana jest do osób zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym objętych kontraktem socjalnym, do których ustawa o zatrudnieniu socjalnym zalicza osoby:

- bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,
- chore psychicznie,
- długotrwale bezrobotne (pozostające bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat),
- zwalniane z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem,
- uchodźców realizujących indywidualne programy integracji,
- niepełnosprawne.

III. Cel zadania:

Celem zadania jest zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego wśród mieszkańców Miasta Zamość, odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społecznym i zawodowym oraz przygotowanie do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

IV. Realizacja zadania:

Realizacja zadania polegać będzie na prowadzeniu działań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym.

Do zadań należy w szczególności:

- prowadzenie działań mających na celu pomoc w znalezieniu pracy na czas określony w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy u pracodawców, wykonywania usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia lub podjęcia działalności w formie spółdzielni socjalnej,
- organizowanie prac społecznie użytecznych,
- organizowanie robót publicznych,
- prowadzenie poradnictwa prawnego,
- wspieranie działalności samopomocowej w zakresie zatrudnienia, spraw mieszkaniowych i socjalnych,
- staże.

V. Zakładane efekty:

- zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego wśród mieszkańców Miasta Zamość i przeciwdziałanie marginalizacji społecznej,
- nabycie praktycznych umiejętności życiowych – poprawa społecznego funkcjonowania,
- nabycie umiejętności wykonywania pracy w ramach prac społecznie użytecznych i robót publicznych,
- integracja ze środowiskiem,
- przygotowanie do podjęcia zatrudnienia.

VI. Planowana dotacja na realizację zadania:

Planowana kwota dotacji na wsparcie działań w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej na rok 2022 wynosi: 42 000,00 zł

Zadanie Nr 4

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi

I. Wstęp:

Z analizy sytuacji demograficznej wynika, iż systematycznie maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, natomiast wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

W roku 2020 liczba mieszkańców Zamościa w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 16,41% ogółu mieszkańców miasta tj. 10 301 osób, natomiast w województwie 17,58%. W wieku produkcyjnym było 36 885 mieszkańców Zamościa, co stanowiło 58,75 % ogółu mieszkańców, zaś w województwie lubelskim 59,65%. W wieku poprodukcyjnym liczba ta stanowiła 24,85% ogółu mieszkańców miasta tj. 15 599 osób, natomiast w województwie 22,77%. Z prognozy demograficznej Głównego Urzędu Statystycznego, opracowanej do 2030 roku wynika, iż proces starzenia się zamojskiego społeczeństwa będzie się pogłębiał i w 2030 roku może osiągnąć poziom 30%. Czynnikiem determinującym problem starzenia się społeczeństwa jest wydłużanie się przeciętnego trwania życia, co powoduje zwiększanie się liczby osób starszych i przewlekle chorych korzystających z różnych form wsparcia w miejscu zamieszkania (usługi opiekuńcze) jak również z pomocy instytucjonalnej (domy pomocy społecznej, zakłady opiekuńczo-lecznicze).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.) zapewnienie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych należy do zadań własnych gminy, natomiast zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Usługi opiekuńcze to świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej, obejmujące w szczególności:

- pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opiekę higieniczną,
- zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych określony jest w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005 r. i obejmuje w szczególności

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia,
- rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu, zgodnie z zaleceniami lekarskimi,
- pomoc mieszkaniową, w tym: w uzyskaniu mieszkania, organizacji drobnych napraw, remontów adaptacji, likwidacji barier architektonicznych.

W 2020 roku pomocą w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 296 osób w tym:

- usługi opiekuńcze – 206 osób,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze – 21 osób,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 69 osób.

Odpłatność za usługi opiekuńcze poniosło 178 osób natomiast bezpłatnie z usług korzystało 112 osób.

II. Adresaci zadania:

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze kierowane są do:

- osób samotnych, które ze względu na wiek, chorobę lub z innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione,

- osób, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

III. Cel zadania:

- poprawa jakości życia ludzi starszych poprzez zapewnienie im opieki w miejscu zamieszkania,
- podniesienie standardu i kompleksowości usług opiekuńczych,
- zapobieganie osamotnieniu i izolacji ludzi starszych oraz niepełnosprawnych,
- umożliwienie jak najdłuższego utrzymania człowieka w jego własnym środowisku oraz optymalizacja jego aktywności,
- wsparcie rodziny niewydolnej pod względem opiekuńczym wobec niepełnosprawnych członków rodzin.

IV. Realizacja zadania:

W ramach realizacji niniejszego programu świadczone będą usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania klienta na terenie miasta Zamość. Realizatorem zadania będzie podmiot wyłoniony w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z którym zostanie zawarta umowa wieloletnia na lata 2022-2025. Usługi wykonywane będą na podstawie wydanej decyzji administracyjnej, po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. Odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze reguluje uchwała Rady Miasta Zamość, zaś odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku (t.j. Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

V. Zakładane efekty:

Bezpośrednim rezultatem programu będzie systematyczne zapewnienie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w miejscu ich zamieszkania, obejmujące:

- pomoc i wsparcie przy wykonywaniu czynności codziennego życia,
- pomoc i wsparcie w związku z zaleconą przez lekarza terapią, a także z pielęgnowaniem i ograniczeniem powikłań i nawrotów choroby,
- odtworzenie straconych umiejętności i nabycie nowych pozwalających na przywrócenie podopiecznego do funkcjonowania w środowisku,
- pomoc i wsparcie w trudnej sytuacji bytowej rodziny,
- niwelowanie poczucia osamotnienia lub odrzucenia,
- polepszenie jakości życia ludzi objętych usługami opiekuńczymi i członków ich rodzin.

VI. Przewidywany koszt realizacji programu:

Kwota dotacji na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi finansowanych z budżetu miasta w 2021 roku wynosi 2 150 000,00 zł.

Planowana kwota dotacji na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z budżetu miasta w 2022 roku wynosi 2 300 000,00zł.

Koszt godziny usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest określony w uchwale Rady Miasta Zamość i może ulec zmianie w drodze zmiany przedmiotowej uchwały.

Kwota dotacji na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi finansowanych z budżetu państwa w 2021 roku wynosi 890 000 zł.

Planowana kwota dotacji na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi finansowanych z budżetu państwa w 2022 roku wynosi 1 000 000,00zł.

Podana wysokość dotacji jest wartością szacunkową i dotyczy pokrycia kosztów realizacji zadania w przyjętej do obliczeń liczbie osób i godzin w roku 2022. Rzeczywista wysokość dotacji będzie wynikała z liczby godzin faktycznie zrealizowanych usług na rzecz osób, którym została przyznana pomoc w tej formie w drodze decyzji administracyjnej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005 r. (t.j. Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) cenę 1 godziny specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej, na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania lub wynika ona z umowy zawartej przez ośrodek pomocy społecznej z podmiotem przyjmującym zlecenie realizacji zadania.

Wysokość środków finansowych na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi w kolejnych latach (2023 – 2025) zostanie określona w drodze aneksów do umowy.

VII. Planowana dotacja na realizację zadania:

Planowana kwota dotacji na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na rok 2022 wynosi 2 300 000,00 zł.

Planowana kwota dotacji na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na rok 2022 wynosi 1 000 000,00 zł.

DYREKTOR
Halina Rycak